

Hvernig á að búa til BookTube?

Kynning:

Rétt rúmlega 10 árum síðan uppgötvuðum við BookTube, myndbrot (oft birt á YouTube) sem hafa endurnýjað bókmenntagagnrýnisgreinina, og sjá má tilkoma raunverulegra net-samfélaga lesenda, sérstaklega meðal unglinga og ungmenna.

Hér verður BookTube-vinnustofan skemmtilegt tæki til að kynna nemendum bókmenntagagnrýni og röksemdafærslu, í gegnum bók að eigin vali.

Þetta er leið til að sameina lestur, ritun og myndir, á meðan ungum lesendum er hvatt til að tjá tilfinningar sínar á minna formlegan... en ekki síður einlægann hátt!

Það er einnig mjög hvetjandi verkefni fyrir aðra og falleg leið til að miðla upplýsingum um Read.ForReal.

Í STUTTU MÁLI:

Markmið:

- . Skrifaðu bókmenntagagnrýnanda
- . Skipuleggðu hugsanir og hugmyndir
- . Munnleg tjáning
- . Taktu upp og klipptu myndband
- . Hvetja aðra til að lesa

Hverjum er ætlað að taka þátt?

- . Vinnustofa með upptöku og klippingu myndbands: nemendur í framhaldsskóla (+12 ára) og ungmenni utan skóla (+12 ára)
- . Vinnustofa með fullorðnum sem sér um upptöku og klippingu: börn +8 ára

Hvar?

- . Í bekknum
- . Á bókasafni

Skipulagt/beðið um af?

- Kennari í skóla
- Bókavörður

Með hverjum?

- Vinnustofan getur verið leidd af faglegum BookTuber eða menningar miðlara (sem þarf að fá greitt).
- Vinnustofan getur einnig verið leidd af kennaranum eða bókaverði.

Í báðum tilvikum þarf sá sem leiðir vinnustofuna að hafa kunnáttu í upptöku og klippingu til að bjóða þátttakendum endanlegt myndband.

Lengd:

- 3 klst
- Vinnustofan þarf að vera skipt í tvo hluta.
  1. Skrif gagnrýnnar
  2. Upptaka og klipping BookTube-myndbandsins

Hámarksfjöldi:

- 15 manns

EFNI OG ÞEMU VINNUSTOFUNNAR:

Efni :

- Stórt spjald eða flipptafla sem sá sem leiðir vinnustofuna getur skrifað á
- Blað og blýantar fyrir þátttakendur
- Sími til að taka upp og klippa BookTube-myndbandið (með klippiforriti)
- Að lokum tölva með klippiforriti

Þemu:

- Vinnustofan getur verið tækifæri til að tjá sig um mikilvægt þemu í dag, og í miðju verkefnisins Evrópusambandsins:
  - umhverfisvernd: með því að velja að þýða sögur um hlýnun jarðar, villt dýr og persónur sem verja náttúruna og umhverfið.
  - heilsa: með því að velja að þýða sögur um forvarnir gegn ákveðnum áhættum tengdum, til dæmis, óheilbrigðum matvenjum, of mikilli skjátíma eða íþróttum.
  - samlíf: með því að velja að þýða sögur um fólk sem býr saman, óháð munum þeirra.
  - Evrópa: með því að velja að þýða texta frá öðrum löndum Evrópusambandsins til að kynnast erlendum menningu.

FYRIRKOMULAG FUNDARINS

Fyrir fundinn:

Hver nemandi/ungmenni velur bók (rannsókuð í bekknum / úr eigin bókasafni / að láni úr skjalasafni skólans eða bókasafninu nýlega...). Þátttakandinn þarf að velja bók sem honum/hennar líkar mjög vel, svo hann/hún geti talað auðveldlega um hana og lýst sögunni og eiginleikum bókarinnar með meiri nákvæmni. Það getur verið hvaða tegund bóka sem er: skáldsaga, ljóð, teiknimyndasaga, manga, ritgerð, unglingabókmenntir...

Það er ekki skylda en mjög mælt með að þátttakandinn eigi bókina sem um ræðir á meðan á vinnustofunni stendur, svo hann/hún geti sýnt forsíðuna og jafnvel lesið stutta kafla.

1. Ritun:

Ef faglegur miðlari stýrir vinnustofunni (sérstaklega BookTuber), ættu fyrstu mínútur að fara í kynningu á þeirri starfsemi. Börn og unglingar geta spurt nokkurra spurninga:

- Hvernig heyrðir þú af þessari starfsgrein?
- Hvaða 'eiginleika' þarftu til að vera BookTuber?
- Hvernig velur þú bækurnar sem þú talar um?
- Hversu margar bækur lest þú á viku?
- Hversu mikið peninga færðu með þessari starfsemi?

Síðan biður miðlarinn þátttakendur um að skrifa persónulega gagnrýni á þær bækur sem valdar voru.

Hér eru nokkrar spurningar sem þátttakendur geta haft í huga til að skipuleggja hugsanir sínar og hugmyndir:

- Hvenær lastu þessa bók?
- Hvers vegna valdir þú að kynna þessa bók?
- Gefðu stutta samantekt af sögunni
- Kynntu stuttlega aðalpersónurnar
- Lýstu því sem þér líkaði við að lesa þessa bók (tengslin milli persónanna, heimurinn, óvæntar vendingar o.s.frv.)
- Lýstu hvernig þér leið þegar þú last bókina (ótti, sorg, gleði, reiði o.s.frv.)
- Tengdist þú einhverri persónu eða samkenndu með einhverri og af hverju?
- Útskýrðu hvers vegna þú telur mikilvægt að aðrir uppgötvi þennan texta án tafar. Hér geta þátttakendur tengt þetta við „evrópsk þemu“.

2. Myndatöku og klipping:

2. þáttur felst í því að setja umsagnirnar sem ungmennin skrifuðu í 1. hluta í myndir.

Fyrir þessa lotu gæti verið gott að þátttakendur sameinist í litlum hópum (2 eða 3 að hámarki). Samkennd þeirra getur hjálpað þeim að líða betur fyrir framan myndavélina og stuðla að afslappaðri stemningu.

Myndefnið má taka upp á degi vinnustofunnar á staðnum eða fyrirfram, í persónulegu umhverfi þátttakandans. Þetta má láta ungmennin sjálf ákveða, allt eftir því hvað lætur þau líða best.

Hér aftur mun miðlarinn geta leiðbeint ungmennunum með því að stinga upp á að þau:

- Finna stað þar sem þau líða vel við að taka upp (svefnherbergi þeirra/heima, garð, kennslustofu, stað vinnustofunnar o.s.frv.)
- Tengja upptökustaðinn við þema bókarinnar ef þau vilja/geta (Dæmi: skógur fyrir ævintýrabók)
- Ekki hika við að koma sjálfum sér inn í senuna ef þau vilja, með því að klæða sig upp, nota leikmuni, í tengslum við bókina
- Endurgera kafla sem gerðu þeim áhrif, með því að láta vini sína leika (að leyfa ungmennunum að hjálpa hvert öðru við að taka upp myndböndin, hvort sem það er fyrir framan eða fyrir aftan myndavélina, getur hjálpað til við að gera augnablikið minna heilagt og að góðri minningu).
- Fylgja leiðbeiningunum um ritun: forðast langar setningar, fara beint að efninu til að leggja áherslu á tilfinningar þátttakandans eftir að hafa lesið textann.
  - Fyrir ung börn (frá 6 ára aldri) gæti verið frábært að bæta við fleiri vinnustofum til að búa til búninga og svið (sem vísa til bókarinnar) til að gera reynsluna dýpri og skemmtilegri. Þess vegna má gera BookTube-klippið fyrir bekk ungra barna úr einni bók (fyrir allan bekkinn), þannig að öll börnin taki þátt í sama verkefninu.

Eftir upptöku eru nemendur beðnir um að klippa myndbandið (gera nokkur klipp ef nauðsyn krefur), undir leiðsögn kennarans, með notkun á ókeypis, auðvelt í notkun hugbúnaði (t.d. Canva). Þennan hluta er hægt að vinna í bekknum með hópnum, eða eftir upptökustundina (þátttakandinn getur gert hann sjálfur).

3. Eftir vinnustofuna:

Gæti verið gott að deila klippunum á netpalli eða samfélagsmiðlum. Innan Read.forReal-netverksins um alla Evrópu, gæti þetta verið gott tækifæri til að sjá hvað evrópsk börn og unglingar lesa, og hvernig þau tala um bækurnar og bókmenntirnar sem þau hafa gaman af!

Dæmi um BookTubes:

<https://ciclic.fr/actualites/c-est-dans-la-boite-avec-les-ateliers-booktube>